

Orchestra oameni și cărți

Mari duhovnici 8

Roman Braga, Kephalaia

O predică pe lună 10

Cuvânt la Duminica lui Zaheu

Monahi și monahii de secol XX 14

Pălăria și covrigii Fericitei Ecaterina

Monahii mileniului III 20

Duhul Sfinților Părinți în închisorile comuniste din România

O mănăstire pe lună 26

Mănăstirea Sărăcinești

Amma 32

Despre isihasm cu maica Siluana Vlad

Mari duhovnici 39

Părintele Nectarie Vitalis, „copilul” Sfântului Nectarie din Eghina

Mănăstirea și lumea

Duhul Culturii 50

Mitropolitul Tihon Mollard al Bisericii Ortodoxe din America

Carte de suflet 54

Căsuța din inima codrilor

Ortodoxia pe mapamond

Actualitate panortodoxă și monahală 60

Dragi cititori,
Avem o veste foarte bună: pe site-ul nostru (www.lumeacredintei.com) a apărut opțiunea de a putea vizualiza revistele noastre în format electronic. Așadar, orice persoană din orice țară, la orice oră poate vizualiza orice număr dorește din revistele noastre, în format pdf, la un preț mai mic decât varianta tipărită. Această facilități sperăm să fie accesată în primul rând de românii creștin-ortodocși din diaspora, în condițiile în care costurile serviciilor poștale au crescut enorm. Plata se face printr-un site specializat, în condiții de siguranță deplină.

Lectură plăcută!

Redacția

39

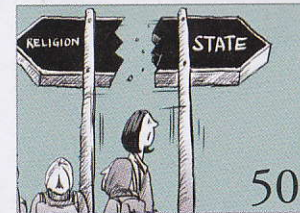
26

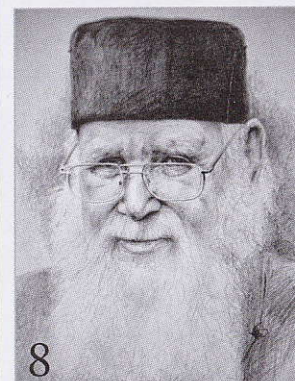
10

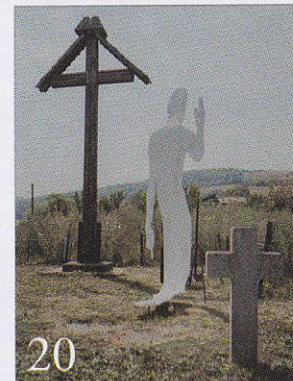
14

50

8

20

32

ROMAN BRAGA KEPHALAI

Despre Dumnezeu

Pe Dumnezeu, în noi trebuie să-L căutăm.

Dumnezeu este mereu cu tine dacă vrei ca El să fie cu tine.

Măsura sfințeniei numai Dumnezeu o știe.

Dumnezeu nu are nevoie de apărarea noastră, ci de dragostea noastră.

Dumnezeu este Taină și noi trebuie să învățăm să trăim Taina.

Tainele nu se înțeleg cu mintea! Poate doar prin rugăciune...

Trebuie să vorbim cu Dumnezeu oriunde am fi. Vorbește cu Dumnezeu tot timpul: spune-I când ți-e foame, când ți-e sete, spune-I unde ai treabă, spune-I Lui ceva pe drum; arată-I lui Dumnezeu cât de frumoasă este natura (creată de El!). Vorbește cu Dumnezeu copilărește, căci noi suntem copii Domnului.

Despre Maica Domnului

Maica Domnului n-a ieșit în drum ca să zică: „Nu știți că băiatul meu e Dumnezeu?”

Despre dragoste

Acea este adevărata iubire și dragoste, când poți să mori pentru cineva. Dacă tânărul nu este în stare să moară pentru o fată, aceasta să nu se căsătorească cu el.

Despre rugăciune

Teologia se înțelege în genunchi! Se poate învăța în clasă, dar se înțelege doar în rugăciune.

Despre suferință

Ce tată nu-și pedepsește copiii? Pedepsa vine din iubire. Dacă nu suferiți, nu sunteți copii lui Dumnezeu.

Poți să ierți doar când ai suferit. Când nu ai suferit, nu ești dispus să ierți și atunci ești pierdut.

Despre libertate

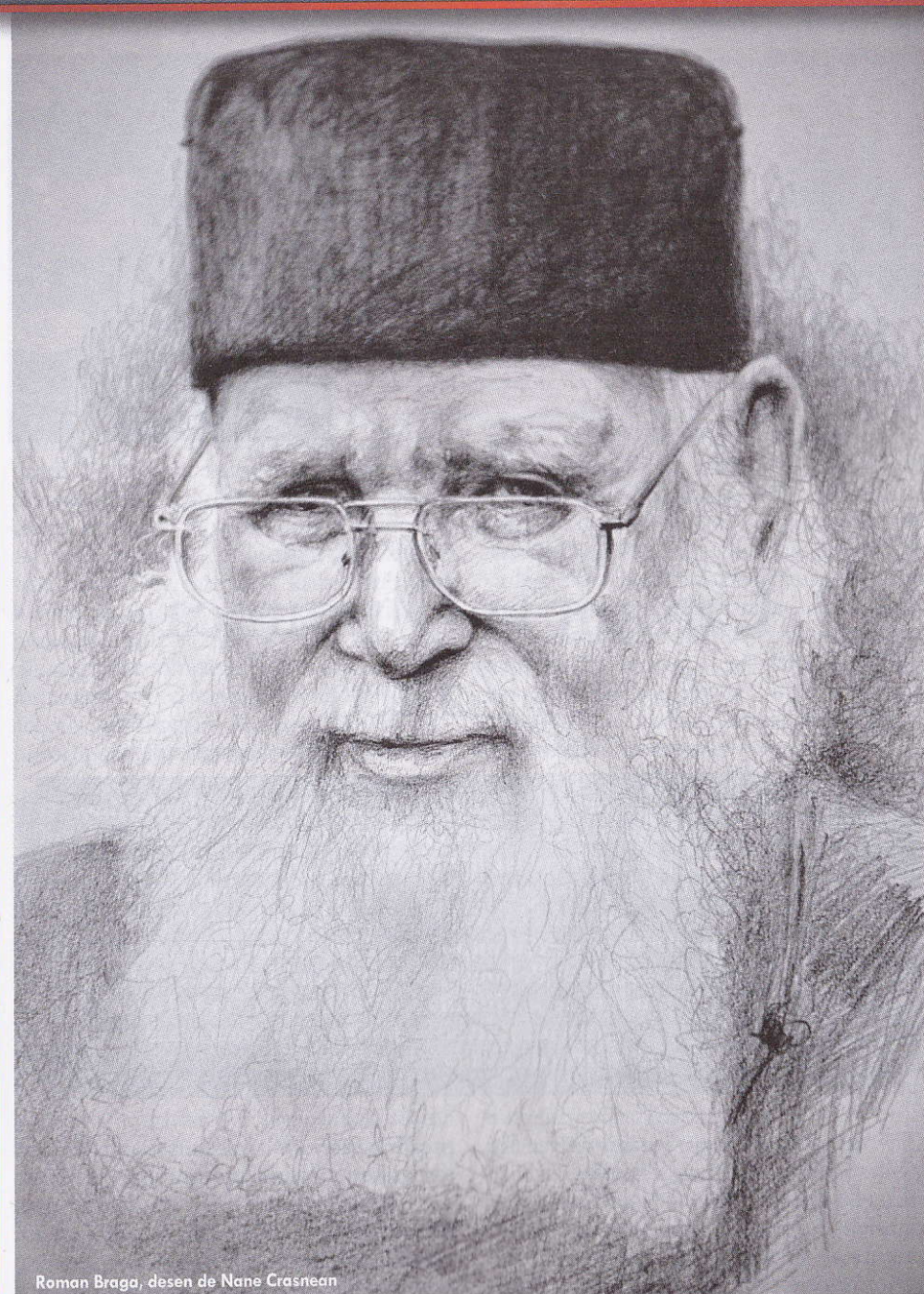
Libertatea adevărată este libertatea spirituală.

În libertatea de a face orice îți dorești, te distrugi dacă nu ești matur.

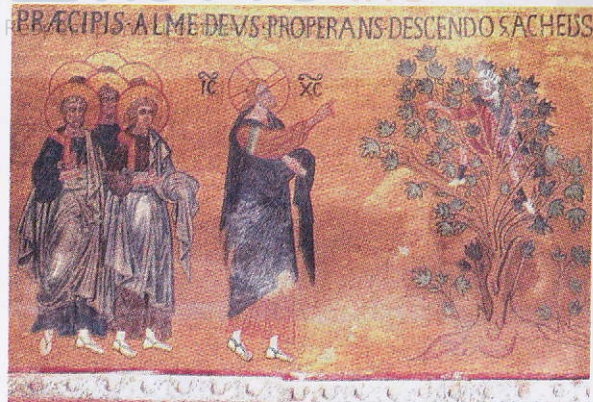
Adevăratul om liber este acela pe care îl eliberează Iisus Hristos.

Dumnezeu ne îndeamnă la abțineri, pentru a ne feri sau a ne elibera de dominația lucrurilor materiale și trecătoare. Acest atașament material împiedică evoluția personală. Desfrânarea, dependența de droguri, de alcool, fumatul sau mâncarea în exces înrobesc omul, răpindu-i libertatea. Dumnezeu, însă, îl vrea liber, după propria Sa asemănare, așa cum l-a creat: „Și a zis Dumnezeu: Să facem om după chipul și după asemănarea Noastră...” (Facerea 1, 26)

(Culese de George Crasnean)

Roman Braga, desen de Nane Crasnean

„Să ne schimbăm mintea, viața și să avem dor după Dumnezeu!”

Cuvânt la Duminica lui Zaheu

Arhimandritul Chiril Lovin de la Mănăstirea Antim din București

Sfântul Evanghelist Luca ne relatează faptul că un vameș din Ierihon, și nu unul oarecare, ci mai-marele vameșilor, dorea să-L vadă pe Mântuitorul Hristos, Care trecea prin mijlocul Ierihonului. Știm că vameșii erau o categorie socială foarte detestată de popor, pentru că ei se pusese în slujba ocupantului roman. Ei luau taxe comerciale, întrucât Ierihonul se afla pe drumul dintre Iudeea și Egipt, un drum comercial important, dar percepeau și taxele impuse de Imperiul Roman asupra lor. Pe lângă aceasta, orașul Ierihon era un loc de unde plecau multe produse ce se vindeau în Orient, precum balsamul. Din acest motiv, la Ierihon se găsea un sediu al vameșilor, iar Zaheu era mai-marele lor, deci era o persoană foarte cunoscută în această cetate.

De aceea admirăm hotărârea lui Zaheu, deoarece, deși se afla în această postură – de persoană publică binecunoscută, de om înstărit, care avea autoritate asupra altora și care era temut de popor –, la auzul venirii în

preajma casei lui a lui Iisus Nazarineanul, își părăsește obișnuita atitudine – de mândrie, de superioritate – și începe să dorească din toată inima să-L vadă pe Iisus. Sufletul lui era nemulțumit cu starea în care se afla, dorea mai mult, dorea întâlnirea cu acest

Profet, despre care auzise că-i primește pe păcătoși, că-i îndreaptă pe vameși.

Și iată că Zaheu se urcă într-un sicomor, un copac care crește în Țara Sfântă și care se numește așa (*siko-mor*) pentru că are fructe asemenea smochinului (*siki* în limba greacă) și frunze asemenea dudului (*moros/muria*, în limba greacă). De aceea unii traducători au preferat să-l numească în românește *dud*, pom cunoscut în țara noastră. Așadar Zaheu și-a părăsit această atitudine de superioritate și, întrucât era mic de statură, s-a suit în acest copac, asemenea copiilor. Nu a luat seamă la faptul că se expunea astfel ridiculizării din partea celor din jur pentru că el, marele Zaheu, se urcase într-un copac pentru a-L vedea pe Profetul Iisus. Acest dor de a-L vedea pe Iisus l-a făcut pe Zaheu să se smerească. Deși între el și Iisus se interpunea mulțimea, deși era mic de statură și nu putea să-L vadă pe Hristos – Care nu umbla călare, precum împărații sau dregătorii, ci pe jos, asemenea celorlalți oameni din vremea aceea –, doriința lui de a-L vedea pe Mântuitorul era foarte mare.

*Să nu ne temem de
pedicile care ni se pun în
cale, atunci când vrem să ne
apropiem de Hristos!*

Iubiți credincioși,

din această doriință a lui Zaheu, din speranța lui că întâlnirea cu Iisus îi va pune rânduiala sufletului și îi va schimba viața, învățăm să dorim și noi, cu ardoare, să ne întâlnim cu Hristos și să nu luăm seama la pedicile care se ivesc între noi și Mântuitorul. Vedem că mulțimea aceasta, care era pe drum, nu a putut să-i stea în cale lui Zaheu și nici faptul că nu-L vedea pe Hristos. Nici noi să nu ne temem de pedicile care ni se pun în calea mântuirii, să nu ne

înfrișăm de obstacolele care se ivesc. Știm, din experiența sfinților, că atunci când vrem să ne apropiem de Dumnezeu interven tot felul de ispite. Ne spune și Sfânta Scriptură, într-o carte sapiențială a Vechiului Testament: „Fiule! Când vrei să te apropii să slujești Domnului Dumnezeu, pregătește-ți sufletul tău de ispită.” (*Sirah 2, 1*) Așadar, atunci când vrem să facem un lucru bun, când vrem să ne apropiem mai mult de Hristos, se ridică împotriva noastră toată lumea – apar ironiile celor din jur, râsetele, vorbele deșănțate, iar diavolul creează tot felul de piedici, necazuri și întristări, menite să ne abată de la întâlnirea cu Mântuitorul.

Iată însă că Zaheu a depășit obstacolele ivite, s-a smerit pe sine, s-a urcat în sicomor și căuta să-L vadă pe Iisus. Căuta să-L vadă pe Profetul făcător de minuni, deși știa că profeții îi mustrau pe păcătoși, iar el se simțea păcătos, după cum vedem mai departe din istorisirea acestei întâlniri. Se simțea păcătos pentru că și lumea îl considera unul dintre cei mai mari păcătoși. Dacă un vameș obișnuit era socotit un păcătos, un corupt, un trădător al poporului, cu atât mai mult căpetenia vameșilor. Zaheu stătea cu inima strânsă. Deși dorea să-L vadă pe Hristos, avea în inima lui și teama de a fi muștrat înaintea lumii, așa cum odinioară Ioan Botezătorul îi muștra cu asprime pe fariseii care veneau la el, numindu-i „pui de vipere”.

Dar iată că Iisus Se apropie și, trecând pe lângă acest sicomor, se uită spre Zaheu, îl privește în ochi și-i spune pe nume: „Zahee, coboară-te degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămân.” (*Luca 19, 5*) Zaheu este mirat. În primul rând pentru că Iisus a privit la el, în al doilea rând pentru că nu l-a certat și în al treilea rând pentru că i-a spus pe nume fără să-l fi văzut vreodată. Zaheu este cucerit de dragostea Mântuitorului. Înțelege puterea dumnezeiască pe care o avea Hristos,

facea de Atotștiutor, Atotcunoscător. Evanghelistul ne spune mai departe că Zahau „a coborât degrabă și l-a primit, bucurându-se.” (Luca 19, 6)

Întâlnirea cu Hristos este izvor de bucurie, de speranță și de împlinire duhovnicească

Iată, iubiți credincioși, cum întâlnirea cu Mântuitorul Hristos este izvor de bucurie, chiar și pentru cei păcătoși. Orice om care se întâlnește cu Hristos știe că acolo este izvorul speranței și al împlinirii vieții noastre. De aceea Zahau îl primește în casa sa și se bucură de atenția pe care Fiul lui Dumnezeu întrupat i-o acordă lui, unui păcătos.

Se ridică însă murmurul fariseilor și al cărturarilor care se aflau în mulțime și care încep să comenteze faptul că Iisus „a intrat să găzduiască în casa unui păcătos.” (Luca 19, 7) Știm că și în alte dați Mântuitorul a fost acuzat de cărturari și de farisei că este „prieten al vameșilor și al păcătoșilor.” (Matei 11, 19) Sfântul Apostol Pavel ne spune însă că „Iisus Hristos a venit în lume să-i mântuiască pe cei păcătoși.” (I Timotei 1, 15) Mântuitorul Însuși ne spune: „Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut.” (Luca 19, 10) De aceea, Domnul Hristos îl cheamă pe Zahau cu dragoste și nu cu amenințări, și în felul acesta îi schimbă sufletul. Faptul că mulțimea nu a avut dreptate atunci când l-a judecat pe Zahau, dar implicit și pe Mântuitorul, pentru faptul că a intrat în casa unui păcătos, se vede din reacția vameșului. Acesta promite pe loc să se îndrepte.

Și noi, iubiți credincioși, de multe ori ne asemănăm acestei mulțimi care murmură, comentează, judecă, care îl osândesc pe aproapele, îl etichetează drept păcătos.

Suntem foarte adesea în această postură de a spune: acela este bețiv, acela este desfrânat sau cutare este fumător, cutare este corupt. Dar în momentul când noi l-am condamnat poate că el deja s-a pocăit în fața lui Dumnezeu, deja s-a îndreptat, așa cum s-a întâmplat cu Zahau. Pe când lumea comenta că Hristos a intrat în casa acestui păcătos, Zahau l-a spus Mântuitorului: „Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.” (Luca 19, 8)

Pocăința trebuie să fie faptică, nu de fațadă, iar milostenia trebuie făcută din banul muncit, nu din hoție

Iată, iubiți credincioși, pocăința în fapte, pocăința pusă în lucrare. Așa cum spunea Sfântul Ioan Botezătorul: „Pocăiți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor.” (Matei 3, 2) „Faceți deci roadă vrednică de pocăință. Și să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: Părinte avem pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.” (Matei 3, 8-9) Deci iată că acest Zahau, care era fiu – adică urmaș – al lui Avraam după trup, devine acum și urmaș al lui Avraam după credință. Face aceste fapte vrednice de pocăință, pe care le-a cerut și Sfântul Ioan Botezătorul. Ce înseamnă asta? Înseamnă că pocăința nu trebuie să fie numai din gură, ci și din fapte, prin schimbarea vieții. Pocăința în limba greacă (*metanoia*) înseamnă schimbarea minții, în timp ce în ebraică termenul are înțelesul de întoarcere. Trebuie așadar să ne întoarcem de unde am căzut, să fim restaurați în starea din care am căzut. Zahau își schimbă acum mintea, adică modul de gândire, își schimbă viața, dar se și angajează să facă faptele pocăinței. Nu doar o pocăință

verbală, ci o pocăință faptică. Și pocăința se face în fața lui Dumnezeu pentru cele ce am greșit față de Dumnezeu, dar pentru cele ce am greșit față de aproapele nu există pocăință până nu cerem iertare aproapelei. Dacă am furat ceva de la aproapele nostru, trebuie să restituim, pentru că nu putem să spunem că ne-am pocăit în fața lui Dumnezeu, că Dumnezeu ne-a iertat și nu mai trebuie să întoarcem cele răpite sau furate. Nici un duhovnic, în cunoștință de canoane, nu va da dezlegare cuiva care a furat până ce acesta nu întoarce paguba făcută aproapelei. Este singurul canon care se dă în astfel de situații. Și, iată, acest lucru se vede din mărturia lui Zahau, care spune: „dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.” (Luca 19, 8) El dorea să aibă conștiința curată și să restituie celor pe care i-a nedreptățit. Și mai spune: „jumătatea din averea mea, Doamne, o dau săracilor.” (Luca 19, 8) Deci restituie celor pe care i-a nedreptățit și face milostenie. Sfinții Părinți spun că prin milostenii ni se iartă mulțime de păcate. Milostenia nu poate fi făcută însă din hoție. Milostenia trebuie făcută din banul muncit, întrucât numai așa este primită de Dumnezeu.

Iată, iubiți credincioși, un exemplu viu de pocăință! Zahau nu face o pocăință de fațadă. Poate ne-am aștepta, atunci când vorbim despre pocăință, să-l vedem pe Zahau punându-și cenușă în cap, dându-se cu capul de pământ, plângând și făcând declarații publice de umilință. Zahau nu a făcut acest lucru, dar a împlinit pocăința în faptă. Sfinții Părinți spun că începutul iertării păcatelor este a nu mai face păcatul și a urî păcatul. Zahau a pus acest început de pocăință încetând păcatul, îndreptând greșeala și făcând milostenie pentru iertarea păcatelor proprii.

Ce exemplu minunat ne dă Zahau nouă tuturor și câte lucruri ne învață! În

primul rând să fim stăruitori în căutarea Mântuitorului Hristos. Să nu ne uităm la piedicile care stau între noi și Hristos, ci să stăruim în a-L întâlni pe Domnul. În al doilea rând ne învăță să facem fapte vrednice de pocăință.

Rezultatul este, iubiți credincioși, Cuvântul lui Hristos. „Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, că și acesta este fiu al lui Avraam. Pentru că Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut.” (Luca 19, 9-10) Iată scopul Întrupării Fiului lui Dumnezeu în lume: să-l caute și să-l mântuiască pe cel pierdut. Și „cel pierdut” este fiecare om. Mântuitorul amintește la singular despre „cel pierdut” pentru că vorbește de întreaga fire umană, care este precum oaia aceea rătăcită sau pierdută, pe care a căutat-o și a aflat-o Păstorul cel Bun (Matei 18, 12), ca dragma pierdută, a cărei aflare a adus bucurie multă (Luca 15, 8), ca fiul cel pierdut sau risipitor (Luca 15, 24). Un istoric al religiilor, care nici măcar nu era creștin, dorind să arate unicitatea creștinismului față de alte religii, a găsit acest lucru și a spus că în creștinism Dumnezeu nu este doar milostiv și-l iartă pe cel care se pocăiește, ci merge sau vine El Însuși să-l caute pe păcătos și să-l întoarcă.

Mântuitorul Hristos a coborât El Însuși pe pământ să ne mântuiască! El Însuși vine la noi! Vine așa cum a venit și la Zahau, vine prin cuvântul Sfintei Scripturi, prin predica slujitorilor Bisericii, prin îndemnul unui prieten, vine prin oamenii credincioși, vine prin împrejurări providențiale și ne cheamă să ne dăm jos din sicomorul mândriei noastre, să-L primim în casa sufletului nostru, să facem curățenie în casa aceasta, să ne îndreptăm prin fapte vrednice de pocăință, pentru ca apoi să spună pentru fiecare dintre noi: „Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia.”